

Схвалено
педагогічною радою
протокол №9 від
23.05.2022 р.

Внесені зміни схвалено
педагогічною радою
протокол №1 від
31.08.2022 р.

Затверджено
наказом по школі
від 23.05. 2022 р. № 42-
од

Внесені зміни
затверджено
наказом по школі
від 31.08.2022 р. № 80-
од

Освітня програма
закладу освіти I ступеня (3-4 клас)
Городищенського ліцею
Судилківської сільської ради
Шепетівського району
Хмельницької області
на 2021-2026 рр.

Пояснювальна записка

Найменування: Городищенський ліцей Судилківської сільської ради Шепетівського району Хмельницької області.

Тип закладу: заклад загальної середньої освіти, ліцей

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» навчальний рік розпочинається 01 вересня святом – День знань – і закінчується не пізніше 1 липня. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою.

Освітня програма школи I ступеня Городищенського ліцею буде здійснюватись відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року №988-р), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688).

Освітня програма закладу освіти I ступеня (3-4 клас) Городищенського ліцею розроблена відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 (Додаток 12), на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (Савченко О.Я.), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року №743 та окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

1. Вступ

Програму розроблено на 2021-2026 роки (5 навчальних років), що відповідає тривалості освоєння учнями 3-4 класу освітньої програми початкової освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Перед закладом освіти стоять такі цілі освітнього процесу:

- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

2. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4 класу закладу загальної середньої освіти складає 1610 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти I ступеня (3-4 клас).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів, передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Враховуючи матеріально-технічні можливості закладу, кадровий потенціал, бажання батьків, вчителів, закладом розроблено навчальний план відповідно до Базового навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання за Типовою освітньою програмою Савченко О.Я.

Навчальний план початкової школи (3-4 клас) для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		3 кл.	4 кл.
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Читання	4	4
Іншомовна	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3

Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3
Усього		22+3	22+3
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей		1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин		26	26
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		23+3	23+3

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу, передбачено додаткову годину на вивчення української мови.

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

3. Перелік та пропонований зміст освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна
- Іншомовна
- Математична
- Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна)
- Технологічна
- Інформатична
- Мистецька
- Фізкультурна

Мовно-літературна освітня галузь з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальному плані реалізується через вивчення навчальних предметів «Українська мова» та «Читання», змістовими лініями якого «Взаємодіємо усно», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Іншомовна галузь реалізується через вивчення предмета «Англійська мова».

Зміст іншомовного навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах опанування іноземної мови в контексті міжкультурної парадигми, що передбачає ознайомлення з культурою народу, чію мову вивчають учні. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 4-го класу учні досягають рівня А1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Відповідно до мети іншомовної освіти та завдань у початковій школі, виокремлено такі змістові лінії: «Сприймання на слух», «Зорове сприймання», «Усна взаємодія», «Усне продукування», «Писемне продукування».

Математична галузь реалізується через предмет «Математика». Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження». Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності; організації та виконання міжпредметних навчальних проєктів, міні-досліджень тощо.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі реалізуються в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузєва; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проєктної діяльності) за активного використання міжпредметних зав'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

- «Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);
- «Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);
- «Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);
- «Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);
- «Природа» (різноманітність природи; методи дослідження природи; нежива і жива природа; зв'язки у природі; природа Землі; природа України)

- «Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Навчальна програма дає змогу вчителю самостійно обирати й формувати інтегрований та автономний спосіб подання змісту із освітніх галузей Стандарту, добирати дидактичний інструментарій, орієнтуючись на індивідуальні пізнавальні запити і можливості учнів (рівень навченості, актуальні стани потреб, мотивів, цілей, сенсорного та емоційно-вольового розвитку). Особливого значення у дидактико-методичній організації навчання надається його зв'язку з життям, з практикою застосування здобутих уявлень, знань, навичок поведінки в життєвих ситуаціях. Обмеженість відповідного досвіду учнів потребує постійного залучення й аналізу їхніх вражень, чуттєвої опори на результати дослідження об'єктів і явищ навколишнього світу.

Педагогічна стратегія, яка опиралась на наслідувальні механізми у розвитку пізнавальних процесів молодших школярів, і передбачала пріоритетне використання зразків, алгоритмів, поетапного контролю й корекції, збагачується полісенсорним підходом, що зумовлює дослідницьку поведінку учнів, сприйняття ними властивостей і якостей предметів і явищ природного і соціального оточення, спрямовуються у сферу пошукової діяльності.

На основі навчальної програми вчитель може створювати різні варіанти інтегрованої програми за таким алгоритмом:

- визначення цілей навчання;
- створення картки понять з інших предметів (асоціативної павутинки, курсів, галузей, які допоможуть досягти цілей);
- структурування програми за темами;
- вибір діяльності учнів, яка забезпечить інтегроване навчання;
- розроблення показників досягнення очікуваних результатів.

Можливі засоби інтеграції в процесі реалізації програми «Я досліджую світ» передбачають включення учнів в практику виконання різноманітних завдань дослідницького характеру, як от:

- дослідження-розпізнавання (Що це? Яке воно? Обстеження за допомогою органів чуття, опис, порівняння з іншими предметами, явищами;
- спільне - відмінне, до якого цілого воно належить);
- дослідження-спостереження (Як воно діє? Що з ним відбувається? Для чого призначене?);
- дослідження-пошук (запитування, передбачення, встановлення часової і логічної послідовності явищ, подій; встановлення причинно -наслідкових зв'язків (Чому? Яким чином? Від чого залежить? З чим пов'язано?), догадка, висновок-узагальнення).

Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через навчальний предмет «Дизайн і технології». Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації». Розподіл навчальних годин за темами, добір об'єктів праці вчитель визначає самостійно, враховуючи умови навчання та педагогічну доцільність.

Інформатична освітня галузь реалізується через формування у здобувача освіти інформаційно-комунікаційної та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання завдань з використанням цифрових пристроїв та інформаційно комунікаційних технологій для розвитку критичного, аналітичного, синтетичного, логічного мислення, реалізації творчого потенціалу, формування активної, відповідальної, безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- знаходити та опрацьовувати інформацію із використанням пошукових систем;
- створювати інформаційні об'єкти та опрацьовувати їх у програмних середовищах;
- здійснювати індивідуальну й колективну діяльність в інформаційному середовищі;
- критично оцінювати інформацію для розв'язання життєвих проблем;
- дотримуватися етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії;
- дотримуватися правил безпечної роботи з комп'ютерними пристроями.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за змістовими лініями «Інформація. Дії з інформацією», «Комп'ютерні пристрої для здійснення дій із інформацією», «Об'єкт. Властивості об'єкта», «Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання» «Алгоритми»

Програма побудована лінійно-концентрично. Зміст понять поступово розширюється і доповнюється. Забезпечується поступове нарощування складності матеріалу, його актуалізація, повторення, закріплення, що сприяє формуванню ключових та предметної компетентностей і способів діяльності на вищому рівні узагальнення. Учитель може змінювати порядок вивчення тем та самостійно визначає обсяг (кількість годин) на вивчення кожної теми курсу, а також на повторення, узагальнення та систематизацію під час вивчення кожної теми, вибудовуючи найбільш доречну для конкретного класу траєкторію навчання.

Реалізація мистецької освітньої галузі здійснюється за окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво" за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі за змістовими лініями:

«художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Фізкультурна освітня галузь реалізується предметом «Фізична культура» за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність». Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3-4 класі – 40 хвилин.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

4. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Зберігаючи наступність, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких *ключових компетентностей*:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для

оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

6. Особливості та форми організації освітнього процесу.

Форми організації освітнього процесу:

- очна (денна);
- дистанційна;

- змішана;
- екстернатна;
- сімейна (домашня);
- педагогічний патронаж;

Навчальний день у 3-4 класах Нової української школи розпочинається ранковими зустрічами, метою яких є створення психологічно комфортної атмосфери в класному колективі та формування в учнів мотивації до навчальної діяльності. На ранкову зустріч відводяться перші 15-25 хвилин навчального дня. Основними формами організації освітнього процесу в початкових класах є різні типи уроку, а також екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, дослідницькі, інформаційні та мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Організуючи навчальну та позанавчальну діяльність, вчителі початкових класів можуть використовувати ігрові технології, технологію інтерактивного навчання, «навчання в русі», інтегроване навчання, проектні технології, компетентнісне навчання, цікаву кінезіологію тощо. Форми та методи роботи мають відповідати таким типам уроків, як формування компетентностей, розвиток компетентностей, перевірка або оцінювання досягнення компетентностей, корекція основних компетентностей, комбінований урок.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Обґрунтування існуючої організації освітнього процесу має бути присутнім на кожному рівні навчання та відбивати:

- цільовий аспект навчальної та позанавчальної діяльності (тобто відповідати на запитання: "на формування яких якостей та життєво необхідних навичок спрямована навчальна й позанавчальна діяльність учнів");
- співвідношення навчальної та позанавчальної діяльності;
- особливості організації навчальної та позанавчальної діяльності;
- необхідність використання тих чи інших освітніх технологій.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

7. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності початкових класів. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин здійснюється протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності початкових класів;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності початкових класів;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями початкових класів результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти початкових класів:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників початкових класів;
- дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

8. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється на суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє

вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться діагностувальні роботи, аналіз яких дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класі підлягають **формувальному та підсумковому** (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Адміністрація, педагогічний колектив школи та батьки учнів будуть визначати досягнення або недосагнення заявлених цілей і задач освітнього процесу, аналізуючи їх двічі на рік (I та II семестри) і обговорюючи на нарадах при директорові, педагогічних радах, на загальношкільних батьківських зборах, оприлюднюючи інформацію на веб-сайті навчального закладу.

На рівні школи розроблена система показників, що дозволяла б судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній "моделі" випускника:

- об'єкти контролю – якісний показник навчальних досягнень учнів, рівень вихованості, якість проведення навчальних занять, кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- процедура контролю: моніторинг (двічі на рік), відвідування уроків, позакласних заходів, видання відповідних наказів (двічі на рік) тощо.